

שאמר שמלאך או מגיד הוא מעולם היצירה ונשמתו הוא מעולם הבריאה, ובחינת הזוהר הוא סוד עץ החיים וכו' וכו' לכן אמר הרב ק"ק האר"י זלה"ה המלאך אי אפשר להשיג השגה זאת שהוא למעלה מנשמתו אבל בחינת הצדיק יכול להשיג יותר ממלאך. עכ"ל.

הרב אליעזר צבי זאב צירקינד
- ברוקלין נ.י. -

ט. בשו"ע אדמוה"ז הל' פסח סימן תנה מסעי' כ"ט עד סעי' ל"א, מבואר הדין שנוהגין שלא ליתן מלח בעיסה מצד ב' טעמים. א. יש דעה שמלח כרותח ומחמם את העיסה מיד, ב. יש דעה שמלח יש לו דין כמי פירות כשמערבו בעיסה שנילושה במים היא ממהרת להחמיץ, אבל בדיעבד אם עבר ונתן מלח בעיסה ואפי' מיד מותר באכילה משום שלפי הדעה שמלח כמי פירות אז אפיתה מיד מציל אותה מידי חימוץ, ולפי הטעם מלח כרותח, יש דעה שלא אמרינן מלח כרותח אלא דוק מלוח הרבה אבל לא מעט מלח. ואם לא אפאה מיד אז אסורה באכילה, הגם שעיקר כדעה שמלח אין לו דין מי פירות, מ"מ יש דעה שמלח כרותח ע"כ.

ולהלן בסעי' ל"א מבאר אם העיסה נילושה במי פירות לבד אז לכתחילה לא יתן מלח משום שמלח יש לו דין מים וזה העיקר, אבל בדיעבד אפי' נתן הרכה מלח וגם לא אפאה מיד מותרת אפי' באכילה,

לכאורה באמת למה יהא מותר באכילה והלא העיקר שמלח יש לו דין מים, וצ"ע.

ודוחק לומר משום שהדין שמים עם מי פירות ממהר להחמיץ אין זה חמץ ודאי אלא ספק חמץ ולכן אנחנו מצרפים את הדעה שמלח יש לו דין פירות, א"כ מדוע בסעי' כ"ט אם העיסה נילושה במים ועירב בה מלח ולא אפאה מיד, אוסרים אותה. וצ"ע*.

הרב פרץ פייגענסאהן
- ברוקלין נ.י. -

(* לכאורה שאני התם דטעם האיסור הוא כמ"ש "שהמלח מחמם את העיסה" משא"כ אם נילוש במי פירות - אי נקטינן שמלח כמי פירות א"א לבוא לידי חימוץ.